

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА за резултатите от извършено оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“

1. Хронология на процедурата

Процедурата е открита с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 17.04.2019 г. (Протокол № 16) по искане на висшето училище (вх. № 307/ 12.04.2019 г.).

На заседание, проведено на 28.01.2021 г. (Протокол № 2), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ приеха доклада на утвърдената с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 27.02.2020 г. (Протокол № 4) експертна група в състав:

1. Проф. д-р Теодора Георгиева, Международно висше бизнес училище – ръководител ЕГ
  2. Доц. д-р Теодор Атанасов, Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – член на ЕГ
  3. Доц. д-р Елена Драгозова, Лесотехнически университет
- Наблюдаващ процедурата от ПКЧНУ: д-р Алекс Орешков
Експертната група е извършила онлайн проверка.

С решение на Акредитационния съвет на Националната агенция по оценяване и акредитация (НАОА) от 15.04.2015 г. (Протокол № 11) е дадена програмна акредитация на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ на Югозападен университет с оценка 8.11. При предходната акредитация на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ Постоянната комисия по Стопански науки и управление при НАОА дава три препоръки:

Препоръка 1. Да се провежда политика, насочена към устойчивост в развитието на академичния състав в професионално направление 3.7 Администрация и управление. Срок: постоянен.

Разработена е Стратегия за развитие на професионално направление 3.7 Администрация и управление, придружена от План за развитие на академичния състав на катедра „Мениджмънт и маркетинг“ за периода 2016-2019 г. (Стопански факултет) и План за развитие на академичния състав на катедра „Национална сигурност и публична администрация“ за периода 2016-2019 г. (Правно-исторически факултет). Обявени са два конкурса за академичните длъжности „доцент“ и „главен асистент“ в ПН 3.7. Общо в двете катедри, обслужващи обучението по професионалното направление, през периода са реализирани 6 конкурса за академична длъжност „главен асистент“ и 2 конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“.

Препоръката се изпълнява

Препоръка 2. Да се разработи общ блок от фундаментални дисциплини при обучението в ОКС „бакалавър“ за специалностите „Стопанско управление“ и „Публична администрация“. Срок: началото на 2016/2017 г.

В изпълнение на препоръката е направена промяна на учебния план на специалностите „Стопанско управление“ и „Публична администрация“. Предприети и реализирани са поетапно промени в учебните планове (за редовна и задочна форма на обучение) на специалностите „Стопанско управление“ (Стопански факултет) и „Публична администрация“ (Правно-исторически факултет) от професионалното направление и постепенно е формиран общ блок учебни дисциплини. Промените засягат фундаментални, профилиращи, задължителни и избираеми учебни дисциплини, които е възможно да бъдат изучавани от студентите от двете специалности, съобразно спецификата и целите на съответните образователни програми и с отчитане на необходимите компетенции.

Препоръката е изпълнена

Препоръка 3. Да се използват по-пълно възможностите за реализиране на изходяща студентска мобилност. Срок: постоянен с ежегодно отчитане.

Мобилността е изведена като един от основните приоритети в набора от стратегически документи на Стопански и Правно-исторически факултети при ЮЗУ „Неофит Рилски“ (Стратегия за развитие на Стопанския факултет за периода 2016 – 2020 г., Стратегия за развитие на Правно-историческия факултет за периода 2015-2019 г.). Увеличен е броят на сключените междуинституционални споразумения за мобилност на студенти, докторанти и преподаватели. Посредством информационни кампании и индивидуални консултации при подготовка на необходимите документи и разработване на проекти за

реализиране на мобилност с цел обучение и научни изследвания постоянно се стимулира мобилността на студентите и докторантите. През наблюдавания период са проведени 3 студентски мобилности, като през последните две години от периода такива липсват.

Препоръката е изпълнена частично

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО (Таблица 4):

Въз основа на изводите в доклада на експертната група ПКЧНУ направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнението на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище”.

Обучението в ПН 3.7 „Администрация и управление“ в ЮЗУ се осъществява в съответствие с публично оповестените мисия, стратегически цели и приоритети на университета. Основните звена по професионално направление 3.7 са Стопанският и Правно-историческият факултет. За всяка от специалностите учебната документация и организацията на обучението са съобразени с визиите на Стопанския факултет и Правно-историческия факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски” да бъдат „факултети на европейско равнище, които се опират на регионалните си корени, ползват се с водещо влияние на национално равнище и са уважавани в международен план заради своите постижения“. Разработена е Стратегия за развитие на професионално направление 3.7. Администрация и управление в Стопанския факултет с период на действие 2016-2020 г., която ориентира организираното обучение според приоритетите, заложи в Стратегията на ЕС „Европа 2020” за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и в съответствие с нормативната база на Университета.

Стратегическите документи са със срок на действие до 2020 г., което налага тяхното актуализиране и развитие за бъдещ период на действие. В Правно-историческия факултет липсва Стратегия за развитие на ПН 3.7.

Внедрена е Система за управление качеството. Обучението по професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ е съобразено с действащите в ЮЗУ „Неофит Рилски” стандарти и правила за периодична самооценка и външна оценка. Те са регламентирани в набор от документи, както следва: Ниво А– Наръчник по качеството; Ниво В– процедури по управление на качеството; Ниво С1– работни инструкции (в т.ч. учебни планове и програми); Ниво С2 – оперативни документи (списъци, планове, формуляри, справки), които след тяхното попълване се използват като записи по качеството.

С цел оценяване и поддържане на качеството ежегодно се провеждат планирани вътрешни одити на системата. В рамките на наблюдавания период са планирани и проведени 10 вътрешни одита, по 5 за всеки от обучаващите факултети.

Във ВУ са създадени условия за трансформиране на резултатите от научноизследователска дейност в учебния процес чрез включване на студенти в изпълнение на научноизследователски проекти и актуализация на учебните програми по специални дисциплини от ПН 3.7 „Администрация и управление“.

Констатации за изпълнението на критерий 1.2 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „Управление на качеството на образованието”.

Качеството на обучение се гарантира на база внедрената Система за управление на качеството. Провеждат се обучения за осигуряване на качеството, в които участват преподаватели от ПН 3.7 „Администрация и управление“.

В ЮЗУ е създадена Комисия по етика на научните изследвания, която прилага и съдейства за използването на етични принципи за изпълнение на професионалните задължения на преподавателите в Университета. Осигуряването на академичното единство в Югозападния университет е заложено във всички вътрешни нормативни документи като Правилник за устройството и дейността, Правилника за образователните дейности, Вътрешната система за оценка и поддържане на качеството, стратегически и други документи.

В Университета, респективно в Стопанския факултет и Правно-историческия факултет, са приети и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. Във ВУ е разработен и се прилага Етичен кодекс, който регламентира спазването на етичните норми и правила за поведение, както и прилагането на принципите на академичната и научна етика. Прилага се специализиран софтуер срещу случаите на академични измами и плагиатството. През наблюдавания период не са констатирани прояви на дискриминация, изпитни измами или плагиатство или стартирани документирани процедури.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1 в съответствие със стандарт 2 от ESG – част 1 (1-10): „Висшето училище извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни”.

Учебната документация се разработва в съответствие с методическите стандарти, регламентирани във вътрешните документи на ЮЗУ „Неофит Рилски“, съобразно мисията и стратегията на институцията. В учебните програми и квалификационната характеристика на всяка специалност от ПН 3.7. Администрация и управление ясно са дефинирани очакваните резултати от обучението на студентите, както и придобиваните професионални и общи компетенции, които се основават на проучвания на пазара на труда. В учебните планове на професионалното направление не са включени факултативни дисциплини.

Двата факултета поддържат непрекъснати контакти с работодатели - потребители на кадри с цел осъществяване на периодични проучвания относно качеството на предлаганото обучение. Събира се и се анализира информация във връзка с удовлетвореност от прилаганите методи на обучение, съотношение между теория и практика, квалификация и умения на преподавателите, краен резултат от обучението и др.

Всяка програма съдържа стратегия за оценяване на студентите, съответстваща на философията на програмата и институционалната политика. Системата за провеждане на изпитните процедури в т.ч. държавни изпити и дипломни защити, включваща критериите и методите за проверка и оценка на знанията и уменията на обучаемите, е публично оповестена.

Полагат се целенасочени усилия за поддържане на актуална информация относно съдържанието на сродни програми в професионалното направление във водещи висши училища у нас и в чужбина. На база на текущите проучвания на учебните планове, учебните програми и съдържанието на курсовете, се актуализират учебните планове и учебните програми за обучение по специалностите в професионалното направление. Високият академичен обмен е следствие от постигнатата съвместимост.

Изпълнени са изискванията за наличие на разработени, официално приети от АС на ЮЗУ „Неофит Рилски” и действащи адекватни методически стандарти и процедури за разработване и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми), при отчитане на нуждите на пазара на труда.

Учебната документация, свързана със структурата, организацията и провеждането на обучението, неговата продължителност, формата и съдържанието на учебната програма по отделните дисциплини отговарят на изискванията на Закона за висшето образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование, Наредбата за натрупване и трансфер на кредити във ВУ, Правилника за устройството и дейността на ЮЗУ “Неофит Рилски” и на Правилника за образователните дейности на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Изискванията на ЗФВС са спазени. Създадени са условия за равнопоставеност между редовна и заочна форма на обучение.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1 в съответствие със стандарт 3 от ESG – част 1 (1-10): „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение по съответното професионално направление”.

Обучението на студентите се провежда според съвременните изисквания за образователно-квалификационните степени и съгласно образователната мисия, цели и задачи на ПН. Квалификационната характеристика отразява точно и ясно позицията на бъдещия специалист в националната и Европейска квалификационна рамка за висше образование. Учебните програми са хармонизирани във висока степен с програмите, които предлагат повечето университети в Европейския съюз. Ясна е връзката между поставените цели и очаквани резултати.

Осъществяват се регулярни проучвания на степента на заинтересованост на студентите за обучение по образователните програми, регламентирани във вътрешноуниверситетската нормативна база. Наблюдава се траен интерес както от страна на действащите, така и на завършилите студенти, които се реализират на пазара на труда, прилагайки във висока степен придобитата професионална специализация. Независимо от това, броят на студентите от ПН 3.7. в ЮЗУ „Н. Рилски”, които са постъпили на работа през първите 2 години след завършването, е твърде нисък - 174 при ОКС „Бакалавър“ (среден дял от 27% за различните учебни години на наблюдавания период) и 343 при ОКС „Магистър“ (среден дял от 58% за различните учебни години на наблюдавания период).

Налице е ясна, публично оповестена система за проверка и оценка на знанията, уменията и професионалната подготовка на обучаемите в ПН 3.7 „Администрация и управление”, включваща методика на оценяване, текущ контрол, тежест на отделните компоненти в процеса на оценяване и др. Осигурена е прозрачност и обективност при оценяването.

Съществува динамична и прозрачна обратна връзка между преподаватели и студенти. Публично оповестена е системата за провеждане на изпитните процедури (вкл. държавни изпити и дипломни защити), която включва критериите и методите за проверка и оценка на знанията и уменията на обучаемите, както и критериите за поставяне на цифрова оценка. Общият брой представители на бизнеса и на практиката от централна и местна администрация, участвали в Държавни изпитни комисии за оценявания период е 54.

Ефективността на процесите, свързани с качеството на образователния процес, се гарантира посредством нормативите, регламентирани във функциониращата СУК в ЮЗУ. Технологиите за осъществяване на анкетните проучвания е детайлно разписана. В текущия мониторинг и периодичен анализ на дейностите, свързани с качеството на обучението, активно участват студенти, партньорски организации, експерти, потребители на кадри.

Съществуват правила и процедури за разглеждане на жалби от студенти, регламентирани във Вътрешните правила за разглеждане на сигнали и жалби от студенти и докторанти на ЮЗУ "Неофит Рилски" и в Правилника за образователните дейности на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1 в съответствие със стандарт 4 от ESG – част 1 (1-10): „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл” на студента: прием в съответното професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане”.

В Югозападния университет „Неофит Рилски“ са изградени и функционират успешно необходимите административни структури, свързани с привличане, прием и адаптиране на студентите (български и чуждестранни). Приети са необходимите вътрешни нормативни документи, регламентиращи отделните етапи на „жизнения цикъл” на студентите. Ежегодно се разработва справочник за прием на студенти и се прилага тюторна система.

В рамките на наблюдавания период броят на новоприетите студенти спада от 353 през 2015 г. до 160 през 2019 г., или с 55%. Наполовина е спадът в броя на обучаваните студенти – от 1039 през 2015-2016 учебна година до 527 през 2019-2020 учебна година. Намалението е налице при двете степени на обучение и важи както за редовна, така и за заочна форма на обучение. Същата драстична тенденция на спад важи и за броя на дипломираните студенти, като по години на наблюдавания период техният брой е много по-нисък от броя на приетите студенти. През 2016 г. са се дипломирали 298 студенти, а през 2020 г. – 124 студенти. Това се дължи на големия брой прекъснали и отпаднали студенти.

Прекъсналите са общо 451, а отпадналите са общо 1150. И в двете категории броят на прекъсналите и отпадналите е по-голям при студентите в редовна форма на обучение.

В Правилника за организиране на учебната дейност на ЮЗУ „Неофит Рилски“ се регламентира процедура по признаване на мобилности, осъществени в други висши училища, включително и в чужбина. В него е регламентирана процедурата на признаване на кредити при мобилност на студенти по програма „Еразъм“. Налице са сключени споразумения с други университети и са осигурени възможности за мобилност. Разработени са Вътрешни правила за управлението на Програма „Еразъм+“, публично оповестени на сайта на университета. Прилагат се Вътрешни правила за организацията, администрирането и управлението на дейностите по програма „ЕРАЗЪМ+“. Сключени са 42 споразумения за сътрудничество по програма „ЕРАЗЪМ+“ и са реализирани 3 студентски и 3 докторантски мобилности. Няма вхадяща студентска мобилност.

В ЮЗУ нормативно регламентирани са възможностите за участие на студентите и докторантите в изпълнението на изследователски проекти. Наблюдава се засилено участие на студентите и докторантите, участвали в изследователски проекти към НИС на университета. През периода 2015–2019 г. студентите от професионално направление 3.7 Администрация и управление към Стопански факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“ са реализирали 52 участия в общо 7 вътрешноуниверситетски проекта. Броят на участията в проекти е неравномерен по години на изследвания период, като варира между 8 и 18 участия. През учебната 2018-2019 година такива не са регистрирани. Липсват данни за участието на студенти от ПНЗ.7 от Правно-исторически факултет в проектни дейности.

Издаваните от ЮЗУ „Неофит Рилски“ документи за образование и квалификация са съобразени с държавните изисквания за тяхното съдържание. Те се издават при спазването на всички реквизити на документите, а също така и в съответствие с изискванията и утвърдените формуляри и образци от Министерството на образованието и науката.

ЮЗУ има създаден Центърът за кариерно развитие чрез функционирането, на който се осигуряват услуги, свързани с подпомагане, подготвяне и подобряване на професионалната реализация на студентите, кариерното им ориентиране и развитие.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1 в съответствие със стандарт 5 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“.

Във висшето училище има утвърдени и се прилагат правила за заемане на академични длъжности, които отговарят на законовите изисквания. Процедурите по приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в ПН, отговарят на законовите изисквания и са публикувани на официалната интернет страница на университета.

В ЮЗУ има утвърдени управленски механизми и правила за развитие на преподавателския състав. Обучението в ПН 3.7 „Администрация и управление“ се осигурява от общо 84 преподаватели, както следва: 1) общо 35 преподаватели от Стопански факултет, в това число 31 на първи ОТД (18 хабилитирани и 13 нехабилитирани), 3-ма преподаватели на втори ОТД (2 хабилитирани и 1 нехабилитиран), и 1 хабилитиран преподавател на хонорар. Преподавателите на първи ОТД представляват 89% от общия преподавателски състав. Средната възраст на преподавателите на първи ОТД в професионалното направление е 41,9 години; 2) общо 49 преподаватели от Правно-историческия факултет, в това число 34 на първи ОТД (22 хабилитирани и 12 нехабилитирани), 8 хабилитирани преподаватели на втори ОТД, и 7 нехабилитиран преподавател на хонорар. Преподавателите на първи ОТД представляват 69% от общия преподавателски състав. Средната възраст на преподавателите на първи ОТД в професионалното направление е 47,1 години. В Правно-историческия факултет е значителен дялът на преподавателите на втори трудов договор, включително една пета от профилиращите дисциплини в ОКС „Бакалавър“ в специалност „Публична администрация“ се водят от преподаватели на втори ОТД. Същото важи и за 50% от профилиращите дисциплини в ОКС „Магистър“ в специалност „Управление на човешките ресурси“. Нисък е броят на преподавателите в ПИФ, които са с квалификация, съответстваща на професионалното направление.

Висшето училище има изградена система за атестиране на академичния състав по отношение на преподавателската и научноизследователската дейности. За анализирания период е осъществено атестиране на 31 преподаватели от академичния състав, обслужващ ПН 3.7 „Администрация и управление“. Всички атестирани са получили положителна оценка.

Създадени са условия за изходяща и входяща преподавателската мобилност, като за анализирания период са реализирани 41 изходящи мобилности на преподаватели от ПН 3.7, от които 26 по програма Еразъм+. С цел преподаване са 24 изходящи мобилности и 14 с цел обучение.

Констатации за изпълнението на критерий 5.2 в съответствие със стандарт 5 от ESG – част 1 (1-10): „Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея“.

В ЮЗУ са създадени условия за активно включване на преподавателите от ПН 3.7 „Администрация и управление“ в научноизследователска и публикационна дейност. През периода 2015-2020 преподавателите, участващи в обучението по професионално направление 3.7. Администрация и управление, са реализирали 473 участия в проекти, от които 238 участия в международни такива (между 0,5 и 0,9 средно на един преподавател през различните години на наблюдавания период), 152 национални (средно между 0,4 и 0,6 на преподавател) и 120 проекта, финансирани от ЮЗУ (средно между 0,2 и 0,5 на преподавател). За периода се наблюдава увеличение в годишния брой на изпълняваните проекти по всички видове проекти. В рамките на наблюдавания период преподавателите на ОТД, които осигуряват обучението в ПН 3.7, са реализирали 330 участия в научни форуми, или средно 0,9 на човек на година. Участията в научни форуми в чужбина е средно 25,4 на година, или 0,4 на човек. И по двата показателя активността остава стабилна за периода, въпреки глобалната криза от последната година.

За анализирания период се отчита активна публикационната дейност на преподавателите по проблематиката на ПН 3.7 „Администрация и управление“. Публикациите на академичния състав на първи ОТД, осигуряващ обучението по ПН 3.7 „Администрация и управление“ в ЮЗУ за периода 2015-2019 г. по проблематиката на професионалното направление възлизат на общо 210 публикации в страната (които са 1,4 средно на един преподавател), от които 31 монографии; 7 студии, 71 статии, 65 научни доклада и 36 учебници и учебни помагала). 118 общо са публикации в чужбина (които са 1.02 средно на един преподавател), от които 11 монографии, 1 студия, 67 статии и 39 научни доклада). Публикациите в научни издания с импакт фактор и импакт ранг по проблематиката на научното направление са общо 36 или 0,43 на преподавател. Значителни усилия се полагат в посока разпространение на резултатите от изследователска дейност. Осигурен е достъп до значителен брой научни бази данни.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1 в съответствие със стандарт 6 от ESG – част 1 (1-10): „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортната дейност по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова”.

ЮЗУ „Неофит Рилски” - Благоевград разполага с достатъчна материално-техническа база за водене на нормален учебен процес и осъществяване на научноизследователска работа по ПН 3.7. „Администрация и управление“. Осигурени са компютърни зали с необходимата площ и брой места. Осигурен е безжичен интернет и специализирани софтуерни продукти за повишаване на качеството на обучение. Осигурено е ползването на софтуерни продукти за откриване на плагиатство. Създадена е среда за дистанционно обучение и наличие на информационни продукти за дистанционно обучение. В Правилника за устройството и дейността на Центъра за дистанционно обучение са регламентирани правилата за осигуряване на достъп и работа с информационните ресурси.

В ЮЗУ е осигурен достъп до актуални, български и международни научни издания и електронни бази данни в областта на професионалното направление „Администрация и управление“.

Югозападният университет е осигурил необходимия финансов ресурс за създаване на ефективна организация на високо качество на учебния процес, научно-изследователската и художествено-творческата дейност има предприетата политика от ЮЗУ „Н. Рилски“. За реализация на научно-изследователската дейност преподавателите от Стопанския факултет е осигурено необходимото финансиране, както и правилата за ползване на финансови средства. Не се провежда дистанционна форма на обучение в ПН 3.7 Администрация и управление.

За подобряване на академичното обслужване, подпомагащо обучението на студентите са регламентирани часове за консултации (180 минути на всеки преподавател на седмица). Оптимизирано е и приемното време на инспекторите в учебния отдел на Стопанския и факултет и Правно-историческия факултет. Служителите във факултетските администрации обработват необходимата учебна информация с помощта на съвременна компютърна техника и вътрешно-факултетна мрежа.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1 в съответствие със стандарт 7 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите”.

В ЮЗУ ежегодно се анализират: профилът на студентската популация, развитието, успеха на студентите и процента на отпадналите, студентското удовлетворение от програмите, учебните ресурси и наличната подкрепа за студентите, кариерното развитие на завършилите, информация за оценката на потребителите за подготовката на завършилите специалността. Периодично се обсъжда и огласява публично ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на образованието и

Университетският център за кариерно развитие на ЮЗУ разработва и разпространява анкетна карта за реализация, както и анкетна карта за мнението на работодателите.

потребностите от промяна. Наблюдава се тенденция за повишаване на средния успех и в бакалавърска Във връзка с актуалността на предлагания на студентите учебен материал по дисциплините, се прави проучване на дисциплините включени в учебните планове на специалностите от професионално направление 3.7. Администрация и управление в университети в страната и чужбина. Установява се висока степен на сходство между учебните планове и учебните програми по дисциплините по ПН 3.7.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1 в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление”.

ЮЗУ „Неофит Рилски“ осигурява публичност и прозрачност на целия цикъл на прием, обучение и приключване на студента, с всички съпровождащи го нормативни документи, процедури, стимули и изяви. Цялостният информационен процес се осъществява от отдел „Комуникационно и техническо обслужване“. Функционира Лабораторията за иконометрични изследвания в Стопанския факултет, като основните ѝ цели са развитието на публикационната дейност

Създаден е информационният портал в подкрепа на студентите от ПН „Администрация и управление“. Всяка година традиционно се отпечатва кандидатстудентски справочник, както и брошури за професионално направление 3.7. Периодично на сайта на университета се публикуват обяви за квалификационни курсове.

За популяризиране на научната продукция на преподавателите, осигуряващи обучение в направлението, има функциониращият Център за изследвания и квалификация към Стопанския факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“. Стопанският факултет издава две електронни научни списания и стимулира изявите на студенти, докторанти и преподаватели. Студентите, обучаващи се в ПН „Администрация и управление“, имат възможност да представят своите разработки в научни и научно-практически конференции.

Университетът предоставя информация за мобилност на студенти и преподаватели. Процедурите са регламентирани във Вътрешни правила за организацията, администрирането и управлението на дейностите по програма „Еразъм+“, и правила за Образователна мобилност за граждани в Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1 в съответствие със стандарт 9 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“.

Системата за управление и мониторинг на качеството на образователния процес в ПН 3.7 „Администрация и управление“ е част от цялостната СУК. Налице са официално регламентирани правила и процедури за осигуряване на качеството, както и административни органи за контрол върху тяхното изпълнение. Нормативно заложено е участието на студенти и специалисти от практиката в мониторинга и актуализацията. Резултатите от проведените анкетни проучвания показват висока оценка на студентите и на работодателите за качеството на обучението в професионалното направление.

В ПН 3.7 „Администрация и управление“ перманентно се осъществява мониторинг на успеваемостта на студентите, като резултатите се подлагат на анализ от ръководствата на факултетите и катедрите. Подобрения се търсят както чрез преразглеждане на изпитните процедури за оценка на знанията и уменията на студентите, така и чрез усъвършенстване методите на обучение в посока въвеждане на интерактивни форми, посещения в различни стопански и нестопански организации с цел доближаване до проблемите на реалния бизнес.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1 в съответствие със стандарт 10 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“.

Съгласно действащата система за управление на качеството, в ПН 3.7 „Администрация и управление“ регулярно се реализират процеси на самооценка и външно одитиране от комисии (експертни групи), назначени от Министъра на образованието и науката, Постоянна комисия за САНК при НАОА, Националната мрежа по качеството на образованието, Европейската мрежа по качеството на образованието и други външни оторизирани структури. Направените препоръки се изпълняват. Резултатите показват поддържане на качеството на обучение и академичния състав на високо ниво.

ПН 3.7 „Администрация и управление“ работи в конкурентна среда. Ръководството познава характеристиките и динамиката на конкуренцията в образователната среда, което е предпоставка за осигуряване на конкурентоспособност на предлаганите програми. В резултат от анализите и оценките се осъществява актуализация на програмите.

Съществува дългогодишна традиция в държавните изпитни комисии да бъдат включвани представители на други висши училища и потребители на кадри, което предоставя директна обратна връзка за степента на подготовка на студентите и възможностите за реализацията им.

Полагат се системни и целенасочени усилия, свързани с усъвършенстване на дейността на професионалното направление след САНК. Препоръката, свързана с увеличаването на студентската мобилност, е частично изпълнена. В резултат на предприетите действия по изпълнението на препоръките са реализирани конкретно измерими резултати, които са довели до повишаване на качеството на обучение и на академичния състав в ПН.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **10.03.2021 г. (Протокол № 9)**, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти“, Постоянната комисия по стопански науки и управление предлага на Акредитационния съвет следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“ на основание обща оценка **8,33 (осем цяло и тридесет и три)**.

За ОКС „бакалавър“

Правно-исторически факултет

- „Публична администрация“ – редовна и задочна форма на обучение.
- **Стопански факултет**
- „Бизнес мениджмънт и предприемачество“ – редовна и задочна форма на обучение.

За ОКС „магистър“

Правно-исторически факултет

- „Управление на човешките ресурси“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Териториална администрация“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Данъчна администрация“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Здравен мениджмънт“ – редовна и задочна форма на обучение.

Стопански факултет

- „Бизнес Администрация“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Управление и развитие на човешките ресурси в стопанския сектор“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Мениджмънт и маркетинг международния бизнес“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Управления на проекти“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Управления на регионалното развитие“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Корпоративен мениджмънт“ – редовна и задочна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е до следващата акредитация на ПН 3.7, съгласно графика по чл. 81, ал. 2 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“, за ОКС „бакалавър“ – 1000 студенти (редовна форма на обучение), за ОКС „магистър“ – 600 студенти (редовна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 1600 студенти.

Постоянната комисия по стопански науки и управление формулира следните препоръки:

1. Да се разработи единна стратегия за развитие на ПН 3.7, като в нея се отрази специфичния профил и потенциал на двете основни звена: Стопански факултет и Правно-исторически факултет.

Срок: Септември 2021

2. Да се увеличи броят на преподавателите на първи основен трудов договор с квалификация по ПН 3.7 Администрация и управление в Правно-историческия факултет.

Срок: постоянен

3. В учебните планове на специалностите от двете ОКС да се включат факултативни дисциплини с присъжданите за тях кредити.

Срок: Септември 2021 г.

4. Да се предприемат действия, в резултат на които да се постигне намаляване броя на отпадналите студенти.

Срок: постоянен

5. Да се предприемат действия, в резултат на които да се постигне по-висока степен на реализация по специалността на завършилите студенти.

Срок: постоянен

6. Да се повиши броят на публикациите на преподавателите от ПН в издания с импакт фактор и импакт ранг.

Срок: постоянен

Обща словесна оценка в съответствие с получената числова оценка: съществено съответствие

Председател на ПКСНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)